

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 27 stycznia 2022 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Karta praw podstawowych Unii Europejskiej – Artykuł 17 –
Prawo własności – Dyrektywa 2009/147/WE – Rekompensata za szkody wyrządzone
w akwakulturze przez dzikie ptaki chronione na obszarze Natura 2000 – Rekompensata w kwocie
niższej niż wartość rzeczywiście poniesionych szkód – Artykuł 107 ust. 1 TFUE –
Pomoc państwa – Pojęcie „korzyści” – Przesłanki – Rozporządzenie (UE) nr 717/2014 –
Zasada de minimis

W sprawie C-238/20

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie
prejudycjalnym, złożony przez Augstākā tiesa (Senāts) (sąd najwyższy, Łotwa) postanowieniem
z dnia 4 czerwca 2020 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 5 czerwca 2020 r., w postępowaniu:

„Sātiņi-S” SIA,

przy udziale:

Dabas aizsardzības pārvalde,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Prechal, prezes drugiej izby, pełniąca obowiązki prezes trzeciej izby, J. Passer
(sprawozdawca), F. Biltgen, L.S. Rossi i N. Wahl, sędziowie,

rzecznik generalny: A. Rantos,

sekretarz: M. Ferreira, główna administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 3 czerwca
2021 r.,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu „Sātiņi-S” SIA – A. Grigorjevs,
- w imieniu rządu łotewskiego – początkowo K. Pommere, V. Soņeca i V. Kalniņa, a następnie
K. Pommere, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: łotewski.

- w imieniu Irlandii – M. Browne, J. Quaney, M. Lane i A. Joyce, w charakterze pełnomocników, których wspierały S. Kingston, SC, i G. Gilmore, BL,
- w imieniu rządu niderlandzkiego – M. de Ree, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej – początkowo V. Bottka, C. Hermes i I. Naglis, a następnie V. Bottka i C. Hermes, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 9 września 2021 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 17 ust. 1 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”), art. 107 i 108 TFUE oraz art. 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 [TFUE] do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. 2014, L 190, s. 45).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy „Sātiņi-S” SIA a Dabas aizsardzības pārvalde (organem ochrony środowiska, Łotwa) w przedmiocie odmowy przyznania przez ten organ na rzecz Sātiņi-S rekompensaty za szkody spowodowane w prowadzonej przez nią akwakulturze przez dzikie ptaki na obszarze Natura 2000 ze względu na to, że miała ona już otrzymać maksymalny wymiar kwot, które można jej przyznać z uwagi na zasadę de minimis w dziedzinie pomocy państwa.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 92/43/EWG

- 3 Artykuł 6 ust. 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. 1992, L 206, s. 7, zwanej dalej „dyrektywą siedliskową”) stanowi:

„Państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania w celu uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie w stosunku do celów niniejszej dyrektywy”.

Dyrektywa 2009/147/WE

- 4 Artykuł 4 ust. 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. 2010, L 20, s. 7, zwanej dalej „dyrektywą ptasią”) ma następujące brzmienie:

„W odniesieniu do obszarów ochrony, określonych w ust. 1 i 2, państwa członkowskie podejmują właściwe kroki w celu uniknięcia powstawania zanieczyszczenia lub pogorszenia warunków naturalnych siedlisk lub jakichkolwiek zakłóceń wpływających na ptactwo, o ile mają one znaczenie w odniesieniu do celów niniejszego artykułu. Państwa członkowskie dążą również do uniknięcia powstawania zanieczyszczenia lub pogorszenia warunków naturalnych siedlisk poza tymi obszarami ochrony”.

- 5 Artykuł 5 tej dyrektywy przewiduje:

„Bez uszczerbku dla art. 7 i 9, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu ustanowienia powszechnego systemu ochrony dla wszystkich gatunków ptactwa, określonych w art. 1, zabraniającego w szczególności:

- a) umyślnego zabijania lub chwytania jakimikolwiek metodami;
- b) umyślnego niszczenia lub uszkodzania ich gniazd i jaj lub usuwania ich gniazd;
- c) wybierania ich jaj dziko występujących oraz zatrzymania tych jaj, nawet gdy są puste;
- d) umyślnego płoszenia tych ptaków, szczególnie w okresie lęgowym i wychowu młodych, jeśli mogłoby to mieć znaczenie w odniesieniu do celów niniejszej dyrektywy;
- e) przetrzymywania ptactwa należącego do gatunków, na które polowanie i których chwytanie jest zabronione”.

Rozporządzenie nr 717/2014

- 6 Motyw 15 rozporządzenia nr 717/2014 przewiduje:

„W trosce o przejrzystość, równe traktowanie i możliwość skutecznego monitorowania niniejsze rozporządzenie powinno się stosować jedynie do pomocy de minimis, w odniesieniu do której możliwe jest wcześniejsze dokładne obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka (»pomoc przejrzysta«). Takiego dokładnego obliczenia można przykładowo dokonać w odniesieniu do dotacji, dopłat do oprocentowania, ograniczonych zwolnień podatkowych lub innych instrumentów, które przewidują pewien maksymalny poziom, gwarantujący nieprzekroczenie odpowiedniego pułapu. Określenie maksymalnego poziomu oznacza, że tak długo, jak dokładna kwota pomocy jest nieznana lub jeszcze nieznana, państwo członkowskie musi przyjąć, że kwota ta jest równa maksymalnemu poziomowi, aby zagwarantować, że połączenie kilku środków pomocy nie przekroczy pułapu ustanowionego w niniejszym rozporządzeniu, oraz zastosować zasady dotyczące kumulacji pomocy”.

7 Artykuł 1 tego rozporządzenia, zatytułowany „Zakres stosowania”, stanowi:

„1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom w sektorze rybołówstwa i akwakultury, z wyjątkiem:

- a) pomocy, której kwotę ustalono na podstawie ceny lub ilości produktów nabytych lub wprowadzonych do obrotu;
- b) pomocy przyznawanej na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, tzn. pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej;
- c) pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem korzystania z towarów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy;
- d) pomocy na zakup statków rybackich;
- e) pomocy na modernizację lub wymianę głównego lub dodatkowego silnika statku rybackiego;
- f) pomocy na operacje zwiększające zdolność połowową statku lub na wyposażenie zwiększające możliwości statku w zakresie lokalizacji ryb;
- g) pomocy na budowę nowych statków rybackich lub przywóz statków rybackich;
- h) pomocy na trwałe i tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej, chyba że została wyraźnie określona w rozporządzeniu [Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. 2014, L 149, s. 1)];
- i) pomocy na zwiad rybacki;
- j) pomocy na przeniesienie własności przedsiębiorstwa;
- k) pomocy na bezpośrednie zarybianie, chyba że zostało ono wyraźnie określone w unijnym akcie prawnym jako środek ochrony lub w przypadku zarybiania eksperymentalnego.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz w jednym lub większej liczbie sektorów lub obszarów działalności wchodzących w zakres rozporządzenia [Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 [TFUE] do pomocy de minimis (Dz.U. 2013, L 352, s. 1)], to powyższe rozporządzenie stosuje się do pomocy przyznanej w związku z działalnością w sektorach lub obszarach działalności wchodzących w zakres stosowania tego rozporządzenia, pod warunkiem że dane państwo członkowskie zapewni za pomocą odpowiednich środków, takich jak rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów, że działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie odniesie korzyści z pomocy de minimis przyznanej zgodnie z tym rozporządzeniem.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadzi działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz w zakresie podstawowej produkcji produktów rolnych wchodzącej w zakres rozporządzenia [Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 [TFUE] do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz.U. 2013, L 352, s. 9)], to powyższe rozporządzenie [niniejsze rozporządzenie] stosuje się do pomocy przyznanej w związku z działalnością w sektorach lub obszarach działalności wchodzących w zakres stosowania tego rozporządzenia, pod warunkiem że dane państwo członkowskie zapewni za pomocą odpowiednich środków, takich jak rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów, że działalność w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych nie odniesie korzyści z pomocy de minimis przyznanej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem”.
- 8 Artykuł 3 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Pomoc de minimis”, stanowi w ust. 1–3:
- „1. Uważa się, że środki pomocy nie spełniają wszystkich kryteriów określonych w art. 107 ust. 1 [TFUE] i dlatego są zwolnione z wymogu zgłoszenia przewidzianego w art. 108 ust. 3 [TFUE], jeżeli spełniają warunki określone w niniejszym rozporządzeniu.
2. Całkowita wartość pomocy de minimis przyznanej przez państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie może przekroczyć 30 000 EUR w okresie trzech lat podatkowych.
3. Łączna kwota pomocy de minimis przyznanej w okresie trzech lat podatkowych przez państwo członkowskie przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury nie przekracza górnego limitu krajowego określonego w załączniku”.
- 9 Artykuł 4 tego samego rozporządzenia, zatytułowany „Obliczanie ekwiwalentu dotacji brutto”, przewiduje:
- „1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do pomocy, w przypadku której możliwe jest wcześniejsze dokładne obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka (»pomoc przejrzysta«).
2. Pomoc w formie dotacji lub dopłat do oprocentowania uznaje się za przejrzystą pomoc de minimis.
- [...]
7. Pomoc w formie innych instrumentów uznaje się za przejrzystą pomoc de minimis, jeżeli instrument określa poziom maksymalny, zapewniający że odpowiedni pułap nie został przekroczony”.

Prawo łotewskie

- 10 Artykuł 4 Sugu un biotopu aizsardzības likums (ustawy o ochronie gatunków i siedlisk) z dnia 16 marca 2000 r. (*Latvijas Vēstnesis*, 2000, nr 121/122), zatytułowany „Kompetencje rady ministrów”, stanowi w pkt 6:

„Rada ministrów ustanawia:

[...]

6) procedury określania kwoty strat poniesionych przez użytkowników gruntów, wynikających z poważnych szkód wyrządzonych przez zwierzęta należące do gatunków wędrownych i gatunków niełownych objętych szczególną ochroną, a także minimalne wymagania, jakie muszą spełniać środki ochrony konieczne do uniknięcia szkód.

[...]”.

- 11 W art. 10 tej ustawy, zatytułowany „Prawo właścicieli lub użytkowników gruntów do otrzymania rekompensaty”, przewidziano:

„1. Właściciele lub użytkownicy gruntów mają prawo do otrzymania rekompensaty ze środków pochodzących z budżetu państwa przewidzianych na ten cel z tytułu poważnych szkód wyrządzonych przez zwierzęta należące do gatunków wędrownych i gatunków niełownych objętych szczególną ochroną, pod warunkiem że podjęli niezbędne środki ochrony i zastosowali, zgodnie ze swoją wiedzą, umiejętnościami i praktycznymi możliwościami, metody zapobiegania szkodom lub ograniczania ich korzystne dla środowiska. Właściciele lub użytkownicy gruntów nie mają prawa do otrzymania rekompensaty, jeśli w złej woli przyczynili się do powstania szkody lub do zwiększenia jej wysokości w celu uzyskania rekompensaty.

[...]

3. Rekompensata z tytułu poważnych szkód wyrządzonych przez zwierzęta należące do gatunków wędrownych i gatunków niełownych objętych szczególną ochroną nie jest wypłacana, jeżeli właściciel lub użytkownik gruntów otrzymał inne wypłaty od państwa, gminy lub z Unii Europejskiej, przewidziane bezpośrednio lub pośrednio w odniesieniu do tych samych ograniczeń działalności gospodarczej lub takich samych szkód wyrządzonych przez zwierzęta należące do gatunków wędrownych i gatunków niełownych objętych szczególną ochroną, w stosunku do których rekompensata jest przewidziana w przepisach krajowych, lub jeżeli wnioskodawca otrzymał pomoc na mocy [rozporządzenia nr 508/2014]”.

- 12 Artykuł 5 Lauksaimniecības un lauku attīstības likums (ustawy o rolnictwie i rozwoju obszarów wiejskich) z dnia 7 kwietnia 2004 r. (*Latvijas Vēstnesis*, 2004, nr 64), zatytułowany „Wsparcie przyznane przez państwo i Unię Europejską”, stanowi w ust. 7:

„Rada ministrów określa zasady zarządzania pomocą i kontroli pomocy przyznawanej przez państwo i Unię Europejską na rzecz rolnictwa, jak również zasady zarządzania pomocą i kontroli pomocy przyznawanej przez państwo i Unię Europejską na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i rybołówstwa”.

- 13 Ministru kabineta noteikumi Nr. 558 „De minimis atbalsta uzskaites un piešķiršanas kārtība zvejniecības un akvakultūras nozarē” (rozporządzenie rady ministrów nr 558 w sprawie zasad rozliczania i przyznawania pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury) z dnia 29 września 2015 r. (*Latvijas Vēstnesis*, 2015, nr 199) miało, w wersji mającej zastosowanie do sporu głównego, następujące brzmienie:

„Punkt 1: Niniejsze rozporządzenie określa zasady rozliczania i przyznawania pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury zgodnie z rozporządzeniem [nr 717/2014].

Punkt 2: W celu otrzymania pomocy de minimis zgodnie z przepisami art. 3, 4 i 5 rozporządzenia [nr 717/2014] wnioskujący o pomoc składa wniosek o udzielenie pomocy de minimis do podmiotu udzielającego pomocy (załącznik 1) (zwany dalej »wnioskiem«). We wniosku wskazuje się pomoc de minimis otrzymaną przez wnioskodawcę w ciągu bieżącego roku i w ciągu dwóch poprzednich

lat podatkowych, a także planowaną pomoc de minimis, niezależnie od tego, w jaki sposób pomoc jest udzielana i kto jej udziela. W przypadku łączenia pomocy de minimis wnioskujący o pomoc dostarcza również informacje o innej pomocy otrzymanej na dany projekt w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych. Dostarczając informacje o pomocy de minimis i innej planowanej pomocy państwa, wnioskodawca powinien wskazać pomoc, o którą wnioskował, w odniesieniu do której podmiot udzielający pomocy jeszcze się nie wypowiedział. Jeżeli wnioskujący o pomoc de minimis nie otrzymał wcześniej tego rodzaju pomocy, powinien on wskazać odpowiednie informacje we wniosku”.

- 14 Ministru kabineta noteikumi Nr. 353 „Kārtība, kādā zemes īpašniekiem vai lietotājiem nosakāmi to zaudējumu apmēri, kas saistīti ar īpaši aizsargājamo nemedijamo sugu un migrējošo sugu dzīvnieku nodarītajiem būtiskiem postījumiem, un minimālās aizsardzības pasākumu prasības postījumu novēršanai” (rozporządzenie rady ministrów nr 353 w sprawie procedury określania kwoty strat poniesionych przez właścicieli lub użytkowników gruntów, wynikających z poważnych szkód wyrządzonych przez zwierzęta należące do gatunków wędrownych i gatunków niełownych objętych szczególną ochroną, a także minimalnych wymagań, jakie muszą spełniać środki ochrony mające na celu uniknięcie szkód) z dnia 7 czerwca 2016 r. (*Latvijas Vēstnesis*, 2016, nr 111), w wersji mającej zastosowanie do sporu głównego, stanowi:

„Punkt 1: Niniejsze rozporządzenie określa:

1.1. procedurę określania kwoty strat poniesionych przez właścicieli lub użytkowników gruntów, wynikających z poważnych szkód wyrządzonych przez zwierzęta należące do gatunków wędrownych i gatunków niełownych objętych szczególną ochroną (zwanym dalej »stratami«);

[...]

Punkt 39: Przy podejmowaniu decyzji o przyznaniu rekompensaty organ administracji musi spełnić następujące przesłanki:

39.1. przyznać rekompensatę z poszanowaniem ograniczeń sektora i działalności, o których mowa w art. 1 ust. 1 [rozporządzenia nr 1408/2013] lub w art. 1 ust. 1 [rozporządzenia nr 717/2014];

39.2. zweryfikować, czy kwota rekompensaty nie zwiększa całkowitej kwoty pomocy de minimis otrzymanej w danym roku podatkowym i w ciągu dwóch poprzednich lat podatkowych do poziomu przekraczającego próg pomocy de minimis określony w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 1408/2013 (podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie podstawowej produkcji produktów rolnych) lub w art. 3 ust. 2 [rozporządzenia nr 717/2014] (podmioty gospodarcze prowadzące działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury [...]). Przy określaniu kwoty rekompensaty otrzymaną pomoc de minimis ocenia się w odniesieniu do jednego przedsiębiorstwa. Przez »jedno przedsiębiorstwo« rozumie się przedsiębiorstwo spełniające kryteria określone w art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 1408/2013 i w art. 2 ust. 2 rozporządzenia nr 717/2014.

Punkt 40: W terminie dwóch miesięcy od określenia wysokości strat [właściwy] urzędnik wydaje pozytywną decyzję w sprawie przyznania rekompensaty, ustalającą jej wysokość, albo decyzję odmowną”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 15 W 2002 r. spółka Sātiņi-S kupiła dwie nieruchomości o łącznej powierzchni 687 ha, w tym 600,70 ha stawów, na terenie rezerwatu przyrody, który następnie został włączony w 2005 r. do sieci Natura 2000 na Łotwie.
- 16 W 2017 r. spółka Sātiņi-S złożyła do Dabas aizsardzības pārvalde (organu ochrony środowiska) wniosek o przyznanie jej rekompensaty za szkody wyrządzone w akwakulturze przez ptaki i inne zwierzęta chronione. Organ ten oddalił ten wniosek na tej podstawie, że spółce Sātiņi-S przyznano już całkowitą, przewidzianą w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 717/2014, kwotę odpowiadającą zasadzie de minimis w wysokości 30 000 EUR w okresie trzech lat podatkowych.
- 17 Spółka Sātiņi-S wniosła skargę na tę decyzję, podnosząc, że ze względu na jej wyrównawczy charakter rekompensata za szkody wyrządzone w akwakulturze przez chronione zwierzęta nie stanowi pomocy państwa. Ponieważ jej roszczenie nie zostało uwzględnione w pierwszej i w drugiej instancji, spółka Sātiņi-S wniosła skargę kasacyjną do sądu odsyłającego, Augstākā tiesa (Senāts) (sądu najwyższego, Łotwa).
- 18 Sąd ten zastanawia się przede wszystkim, czy prawo własności zagwarantowane w art. 17 karty nie stoi na przeszkodzie temu, aby rekompensata z tytułu strat wyrządzonych w akwakulturze na obszarze Natura 2000 przez ptaki chronione na podstawie dyrektywy ptasiej była znacznie niższa od wartości strat faktycznie poniesionych przez skarżącą spółkę. Następnie pojawia się pytanie, czy rekompensata dochodzona przez spółkę Sātiņi-S stanowi „pomoc państwa” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Gdyby należało uznać, że tak jest, sąd ten zastanawia się, czy ma zastosowanie górna granica pomocy de minimis w wysokości 30 000 EUR przewidziana w art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 717/2014.
- 19 W tych okolicznościach Augstākā tiesa (Senāts) (sąd najwyższy) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:
 - „1) Czy prawo do słusznego odszkodowania z tytułu ograniczenia prawa własności zagwarantowane w art. 17 [karty] zezwala, aby rekompensata przyznana przez państwo z tytułu strat wyrządzonych w akwakulturze na obszarze sieci Natura 2000 przez ptaki objęte ochroną na mocy dyrektywy [ptasiej] była znacznie niższa od rzeczywiście poniesionych strat?
 - 2) Czy rekompensata przyznana przez państwo z tytułu strat wyrządzonych w akwakulturze na obszarze sieci Natura 2000 przez ptaki objęte ochroną na mocy dyrektywy [ptasiej] stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 i 108 [TFUE]?
 - 3) W przypadku udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie drugie, czy ustanowiony w art. 3 ust. 2 [rozporządzenia nr 717/2014] pułap wynoszący 30 000 EUR pomocy de minimis ma zastosowanie do rekompensaty takiej jak będąca przedmiotem sporu w postępowaniu głównym?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

- 20 W pytaniu pierwszym sąd odsyłający dąży co do istoty do ustalenia, czy art. 17 karty należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie temu, by przyznana przez państwo członkowskie rekompensata z tytułu strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w wyniku zastosowania na obszarze sieci Natura 2000 środków ochronnych na podstawie dyrektywy ptasiej była znacznie niższa od wartości rzeczywistej szkody poniesionej przez ten podmiot.

W przedmiocie właściwości Trybunału

- 21 Komisja Europejska podnosi brak właściwości Trybunału do rozpoznania pytania pierwszego. Komisja twierdzi, że zapłata spornej rekompensaty nie jest aktem stosowania prawa Unii w rozumieniu art. 51 ust. 1 karty, ponieważ ani dyrektywa ptasia, ani dyrektywa siedliskowa nie przewidują, w ramach ich wdrażania, rekompensaty za szkody wyrządzone na prywatnych nieruchomościach, w szczególności w zbiornikach akwakultury. Komisja uważa, że w niniejszej sprawie należy zastosować rozwiązanie analogiczne do tego, które Trybunał przyjął w wyroku z dnia 22 maja 2014 r., Érsekcsanádi Mezőgazdasági (C-56/13, EU:C:2014:352), zważywszy, że w wyroku tym Trybunał orzekł co do istoty, że skoro obowiązek rekompensaty będący przedmiotem sporu w sprawie, w której zapadł ten wyrok, nie był oparty na prawie Unii, lecz na uregulowaniach krajowych, to Trybunał nie miał właściwości do dokonania oceny takich uregulowań krajowych w świetle gwarantowanych przez kartę prawa do skutecznego środka prawnego i prawa własności, a także swobody przedsiębiorczości.
- 22 W tym względzie należy przypomnieć, że zakres stosowania karty w odniesieniu do działań państw członkowskich został określony w jej art. 51 ust. 1, zgodnie z którym postanowienia karty mają zastosowanie do państw członkowskich wyłącznie w zakresie, w jakim stosują one prawo Unii (wyrok z dnia 13 czerwca 2017 r., Florescu i in., C-258/14, EU:C:2017:448, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 23 Tymczasem państwa członkowskie stosują prawo Unii w rozumieniu art. 51 ust. 1 karty wtedy, kiedy zgodnie z wymogami dyrektywy ptasiej i siedliskowej podejmują odpowiednie działania w celu zapobieżenia na specjalnych obszarach ochrony pogorszeniu stanu siedlisk przyrodniczych, a także przyjmują środki konieczne do ustanowienia powszechnego systemu ochrony dla gatunków ptactwa, o których mowa w pierwszej z tych dyrektyw.
- 24 Po pierwsze bowiem, art. 5 dyrektywy ptasiej nakłada na państwa członkowskie obowiązek podjęcia niezbędnych działań w celu ustanowienia powszechnego systemu ochrony dla wszystkich gatunków ptactwa, o których mowa w art. 1 tej dyrektywy.
- 25 Po drugie, art. 6 ust. 2 dyrektywy siedliskowej stanowi, że państwa członkowskie podejmują odpowiednie działania w celu uniknięcia na specjalnych obszarach ochrony pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków, dla których zostały wyznaczone takie obszary, o ile to niepokojenie może mieć znaczenie w świetle celów tej dyrektywy.

- 26 Tymczasem transpozycja i wdrażanie przez państwa członkowskie tych środków mających na celu ochronę ptactwa i ich siedlisk nieuchronnie wpływa na prawo własności osób, do których należą nieruchomości położone na takich chronionych obszarach, ponieważ podlegają one co najmniej ograniczeniom w zakresie korzystania z tych nieruchomości.
- 27 Państwa członkowskie stosują również prawo Unii w rozumieniu art. 51 ust. 1 karty wtedy, kiedy ustanawiają przepisy przyznające wypłaty na podstawie dyrektywy ptasiej i siedliskowej.
- 28 W tym względzie samego faktu, że te dyrektywy nie ustanawiają systemu rekompensat lub nie nakładają na państwa członkowskie wyraźnego obowiązku wprowadzenia takiego systemu, nie można interpretować w ten sposób, że art. 17 karty nie znajduje zastosowania (zob. analogicznie wyrok z dnia 9 czerwca 2016 r., Pesce i in., C-78/16 i C-79/16, EU:C:2016:428, pkt 86).
- 29 W tych okolicznościach Trybunał jest właściwy do rozpoznania pytania pierwszego.

Co do istoty

- 30 Na wstępie należy zauważyć, że z brzmienia art. 17 karty wynika, iż artykuł ten wyraźnie daje prawo do odszkodowania tylko w przypadku pozbawienia prawa własności, takiego jak wywłaszczenie, co w oczywisty sposób nie ma miejsca w niniejszej sprawie.
- 31 W tym względzie należy w szczególności dokonać rozróżnienia między sprawą w postępowaniu głównym a sprawami, w których został wydany wyrok z dnia 9 czerwca 2016 r., Pesce i in. (C-78/16 i C-79/16, EU:C:2016:428), jako że te ostatnie sprawy dotyczyły metodycznego wycinania drzew oliwnych, a tym samym pozbawienia własności tych drzew jako takiego. Tymczasem w niniejszym przypadku obowiązki regulacyjne ograniczające swobodę właścicieli mienia należącego do sieci Natura 2000 w zakresie wyboru i wdrożenia środków ochrony akwakultury przed chronionymi dzikimi ptakami nie stanowią pozbawienia prawa własności tego mienia, lecz ograniczenie korzystania z niego, które może podlegać regulacji prawnej w zakresie koniecznym ze względu na interes ogólny, zgodnie z tym, co przewiduje art. 17 ust. 1 zdanie trzecie karty.
- 32 Co się tyczy ograniczeń, jakim może być tym samym poddane korzystanie z prawa własności, należy ponadto przypomnieć, że prawo własności zagwarantowane w art. 17 karty nie jest prerogatywą absolutną i że korzystanie z niego może być przedmiotem ograniczeń uzasadnionych celami związanymi z interesem ogólnym, do których osiągnięcia dąży Unia (wyrok z dnia 20 września 2016 r., Ledra Advertising i in./Komisja i EBC, od C-8/15 P do C-10/15 P, EU:C:2016:701, pkt 69 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 33 A zatem, jak wynika z art. 52 ust. 1 karty, korzystanie z prawa własności może zostać poddane ograniczeniom, pod tym wszakże warunkiem, że ograniczenia te rzeczywiście odpowiadają celom realizowanym w interesie ogólnym i nie stanowią ze względu na zamierzony cel nieproporcjonalnej i nieakceptowalnej ingerencji, która narusza istotę zagwarantowanych w ten sposób praw (wyrok z dnia 20 września 2016 r., Ledra Advertising i in./Komisja i EBC, od C-8/15 P do C-10/15 P, EU:C:2016:701, pkt 70 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 34 Tymczasem, po pierwsze, z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że ochrona środowiska naturalnego należy do takich celów realizowanych w interesie ogólnym (zob. podobnie wyrok z dnia 9 marca 2010 r., ERG i in., C-379/08 i C-380/08, EU:C:2010:127, pkt 81 i przytoczone tam

orzecznictwo). Ochrona środowiska naturalnego może zatem uzasadniać ograniczenie korzystania z prawa własności (wyrok z dnia 15 stycznia 2013 r., Križan i in., C-416/10, EU:C:2013:8, pkt 114 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 35 Po drugie, nie wydaje się – z zastrzeżeniem, że dokonanie ewentualnej weryfikacji w tym względzie należy do sądu odsyłającego – by środki takie jak będące przedmiotem postępowania głównego, przyjęte w celu ochrony natury i środowiska na mocy dyrektyw ptasiej i siedliskowej, które nie uniemożliwiają uprawiania akwakultury na danych parcelach, lecz regulują jedynie warunki wykonywania takiej działalności w celu zapobieżenia naruszeniom chronionych w ten sposób interesów środowiskowych, stanowiły – w braku rekompensaty na rzecz poszkodowanych właścicieli – nieproporcjonalną i nieakceptowalną ingerencję, która narusza samą istotę prawa własności (zob. analogicznie wyrok z dnia 10 lipca 2003 r., Booker Aquaculture i Hydro Seafood, C-20/00 i C-64/00, EU:C:2003:397, pkt 70).
- 36 Wprawdzie, choć państwa członkowskie mogą w stosownym przypadku uznać – o ile działają w tym zakresie z poszanowaniem prawa Unii – że wskazane jest przyznanie częściowej lub pełnej rekompensaty właścicielom parcel objętych środkami ochronnymi na podstawie dyrektyw ptasiej i siedliskowej, to jednak ze stwierdzenia tego nie można wywieść istnienia w prawie Unii obowiązku przyznania takiej rekompensaty (zob. podobnie wyrok z dnia 10 lipca 2003 r., Booker Aquaculture i Hydro Seafood, C-20/00 i C-64/00, EU:C:2003:397, pkt 85).
- 37 W świetle całości powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, iż art. 17 karty należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by przyznana przez państwo członkowskie rekompensata z tytułu strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w wyniku zastosowania na obszarze sieci Natura 2000 środków ochronnych na podstawie dyrektywy ptasiej była znacznie niższa od wartości rzeczywistej szkody poniesionej przez ten podmiot.

W przedmiocie pytania drugiego

- 38 W pytaniu drugim sąd odsyłający dąży co do istoty do ustalenia, czy art. 107 TFUE należy interpretować w ten sposób, że przyznana przez państwo członkowskie rekompensata z tytułu strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w wyniku zastosowania na obszarze sieci Natura 2000 środków ochronnych na podstawie dyrektywy ptasiej stanowi „pomoc państwa” w rozumieniu tego postanowienia.
- 39 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału uznanie danego środka za „pomoc państwa” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE wymaga spełnienia wszystkich wymienionych niżej warunków. Po pierwsze, musi to być interwencja państwa lub za pośrednictwem zasobów państwa. Po drugie, interwencja ta musi być w stanie wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Po trzecie, musi przyznawać beneficjentowi selektywną korzyść. Po czwarte, musi ona zakłócać konkurencję lub grozić jej zakłóceniem (zob. w szczególności wyrok z dnia 6 marca 2018 r., Komisja/FIH Holding i FIH Erhvervsbank, C-579/16 P, EU:C:2018:159, pkt 43 i przytoczone tam orzecznictwo). Artykuł 107 ust. 1 TFUE nie wprowadza ponadto rozróżnienia pomiędzy interwencjami państwowymi w zależności od ich przyczyn lub celów, ale definiuje interwencje te na podstawie ich skutków (zob. podobnie wyrok z dnia 5 czerwca 2012 r., Komisja/EDF, C-124/10 P, EU:C:2012:318, pkt 77 i przytoczone tam orzecznictwo).

- 40 W niniejszej sprawie z postanowienia odsyłającego wynika, że sąd odsyłający zastanawia się nad tym, czy świadczenie, którego dochodzi skarżąca w postępowaniu głównym, należy uznać za pomoc państwa ze względu na jego wyrównawczy charakter, zważywszy, że chodzi o odszkodowanie za szkody wyrządzone w akwakulturze przez zwierzęta chronione. Pytanie drugie służy zatem zasadniczo ustaleniu, czy świadczenie wypłacone ze środków państwowych, takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym, przyznaje jego beneficjentowi korzyść w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, w kontekście jego podnoszonego wyrównawczego charakteru.
- 41 W tym względzie z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że za pomoc państwa uznaje się interwencje, które niezależnie od swojej formy mogą uprzywilejowywać przedsiębiorstwa w sposób bezpośredni lub pośredni lub które należy uznać za stanowiące korzyść gospodarczą, jakiej przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie uzyskałoby w normalnych warunkach rynkowych (wyrok z dnia 4 marca 2021 r., Komisja/Fútbol Club Barcelona, C-362/19 P, EU:C:2021:169, pkt 58 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 42 Ponadto przyznane korzyści mogą obejmować nie tylko świadczenia pozytywne, takie jak subwencje, pożyczki lub objęcie udziałów w kapitale przedsiębiorstwa, lecz również interwencje, które w różnych formach zmniejszają ciężary z reguły obciążające budżet przedsiębiorstwa i które tym samym, nie będąc subwencjami w ścisłym rozumieniu tego słowa, mają taki sam charakter i identyczne skutki (wyrok z dnia 1 lipca 2008 r., Chronopost i La Poste/UFEX i in., C-341/06 P i C-342/06 P, EU:C:2008:375, pkt 123 i przytoczone tam orzecznictwo). W tym względzie pojęcie „ciężarów z reguły obciążających budżet przedsiębiorstwa” obejmuje między innymi dodatkowe koszty, które przedsiębiorstwa muszą ponosić z uwagi na mające zastosowanie w odniesieniu do działalności gospodarczej obowiązki wynikające z ustawy, z przepisów wykonawczych lub umów (zob. podobnie wyrok z dnia 30 czerwca 2016 r., Belgia/Komisja, C-270/15 P, EU:C:2016:489, pkt 35, 36).
- 43 Jak wskazał rzecznik generalny w pkt 40 opinii, wynika z tego, że istnienia korzyści przyznanej w drodze środka krajowego nie podważa wyrównawczy charakter takiego środka, który ma na celu wyrównanie strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w następstwie zastosowania obowiązku wynikającego z przepisów Unii lub, jak ma to miejsce w sprawie w postępowaniu głównym, zapłatę takiemu podmiotowi odszkodowania za szkody wyrządzone w jego przedsiębiorstwie w wyniku naturalnych zdarzeń zachodzących w normalnych warunkach wykonywania danej działalności gospodarczej.
- 44 Koszty związane z poszanowaniem obowiązków regulacyjnych mających na celu ochronę środowiska naturalnego, w szczególności ochronę dzikiej fauny, oraz z ponoszeniem szkód, które ta ostatnia może wyrządzić przedsiębiorstwu sektora akwakultury, takiemu jak to, którego dotyczy postępowanie główne, należą bowiem do zwykłych kosztów funkcjonowania takiego przedsiębiorstwa. W związku z tym przyznanie rekompensaty z tytułu szkód wyrządzonych przedsiębiorstwu przez chronione zwierzęta stanowi korzyść gospodarczą, której dane przedsiębiorstwo nie może co do zasady domagać się w normalnych warunkach rynkowych.
- 45 Niemniej sąd odsyłający zastanawia się również nad kwestią, czy zakwalifikowania jako pomocy państwa nie należy wyłączyć w odniesieniu do rekompensaty będącej przedmiotem postępowania głównego ze względu na to, że ma ona na celu wyrównanie szkody poniesionej przez zainteresowane podmioty gospodarcze z tego powodu, że muszą one wypełniać obowiązki w interesie publicznym określone przez państwo członkowskie, któremu podlegają w ramach wdrażania przepisów prawa Unii w dziedzinie ochrony środowiska, w omawianym przypadku – dyrektywy ptasiej.

- 46 W tym względzie należy przypomnieć, że aby wykluczyć możliwość, by korzyść na rzecz przedsiębiorstwa, któremu powierzono obowiązki z zakresu usług publicznych, mogła stanowić „pomoc państwa” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, należy zbadać, czy w praktyce spełnione są cztery przesłanki, określone przez Trybunał w wyroku z dnia 24 lipca 2003 r., *Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415).
- 47 I tak, po pierwsze, na przedsiębiorstwie będącym beneficjentem powinny rzeczywiście spoczywać obowiązki świadczenia usług publicznych, a obowiązki te powinny być jasno określone. Po drugie, parametry, w oparciu o które zostaną obliczone rekompensata lub odszkodowanie, muszą być wcześniej ustalone w obiektywny i przejrzysty sposób. Po trzecie, rekompensata lub odszkodowanie nie mogą przekraczać kwoty niezbędnej do pokrycia całości lub części kosztów poniesionych w celu wykonania obowiązków w zakresie świadczenia usług publicznych, przy uwzględnieniu związanych z nimi przychodów oraz rozsądnego zysku z tytułu wypełniania tych obowiązków. Po czwarte wreszcie, jeżeli wybór przedsiębiorstwa, któremu ma zostać powierzone wykonywanie obowiązków w zakresie świadczenia usług publicznych, nie został w danym przypadku dokonany w ramach procedury udzielania zamówień publicznych, poziom koniecznej rekompensaty lub koniecznego odszkodowania należy ustalić na podstawie analizy kosztów, jakie średnie przedsiębiorstwo, prawidłowo zarządzane i wyposażone stosownie, by móc uczynić zadość wymogom stawianym usługom publicznym, poniosłoby z tytułu wykonania takich obowiązków, przy uwzględnieniu związanych z nimi przychodów oraz rozsądnego zysku z tytułu wypełniania tych obowiązków.
- 48 Tymczasem sam fakt, że podmiot gospodarczy taki jak spółka Sātiņi-S jest zobowiązany do zastosowania się do krajowych obowiązków regulacyjnych wynikających ze stosowania prawa Unii, a konkretnie obowiązków ustanowionych w ramach sieci Natura 2000, nie pozwala na wykazanie, że na podmiocie tym spoczywają jasno określone obowiązki z zakresu usług publicznych w rozumieniu pierwszej z czterech kumulatywnych przesłanek wymienionych w poprzednim punkcie niniejszego wyroku.
- 49 Następnie, powołując się na wyrok z dnia 27 września 1988 r., *Asteris i in.* (od 106/87 do 120/87, EU:C:1988:457), Irlandia podnosi, że rekompensaty takiej jak dochodzona przez spółkę Sātiņi-S nie należy postrzegać jako przyznającej tej spółce korzyść.
- 50 W tym względzie należy jednak zauważyć, że sprawę w postępowaniu głównym trzeba odróżnić od sprawy, w której zapadł wspomniany wyrok, jako że nie dotyczy ona kwot należnych lub zapłaconych z tytułu odpowiedzialności pozaumownej danego państwa członkowskiego, lecz rekompensaty z tytułu kosztów – wynikających z obowiązków regulacyjnych lub zdarzeń naturalnych – zwykle ponoszonych przez zainteresowane przedsiębiorstwa w ramach ich działalności gospodarczej. W niniejszej sprawie nie chodzi zatem w żaden sposób o odszkodowanie mające na celu zrekompensowanie szkód wyrządzonych przez władze krajowe.
- 51 Wreszcie, jak słusznie zauważyła Komisja, odszkodowania takiego jak dochodzone przez spółkę Sātiņi-S w sprawie w postępowaniu głównym nie można utożsamiać ze zwrotem podatków pobranych niezgodnie z prawem, tak jak miało to miejsce w sprawach, w których wydano wyroki: z dnia 27 marca 1980 r., *Denkavit italiana* (61/79, EU:C:1980:100), i z dnia 10 lipca 1980 r., *Ariete* (811/79, EU:C:1980:195), ani z zapłatą odszkodowania za wywłaszczenie, jak miało to miejsce w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 1 lipca 2010 r., *Nuova Terni Industrie Chimiche/Komisja* (T-64/08, niepublikowanym, EU:T:2010:270). W tych dwóch przypadkach, w których stwierdzono, że dane państwo członkowskie nie przyznało „pomocy państwa”

w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, państwo to było zobowiązane do zwrotu kwot nienależnie przez nie pobranych lub do zapłaty równowartości mienia, którego właściciel został pozbawiony prawa własności.

- 52 W konsekwencji przyznana przez państwo rekompensata z tytułu strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w wyniku zastosowania na obszarze sieci Natura 2000 środków ochronnych na podstawie dyrektywy ptasiej przyznaje zainteresowanemu „korzyść” mogącą stanowić „pomoc państwa” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, o ile spełnione są pozostałe przesłanki dotyczące takiej kwalifikacji przytoczone w pkt 39 niniejszego wyroku, czego zbadanie należy do sądu odsyłającego.
- 53 W związku z tym na pytanie drugie należy odpowiedzieć, iż art. 107 ust. 1 TFUE należy interpretować w ten sposób, że przyznana przez państwo członkowskie rekompensata z tytułu strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w wyniku zastosowania na obszarze sieci Natura 2000 środków ochronnych na podstawie dyrektywy ptasiej stanowi „pomoc państwa” w rozumieniu tego postanowienia, jeżeli spełnione są pozostałe przesłanki dotyczące takiej kwalifikacji.

W przedmiocie pytania trzeciego

- 54 W pytaniu trzecim sąd odsyłający dąży co do istoty do ustalenia, czy art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 717/2014 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy rekompensata taka jak opisana w pytaniu drugim spełnia przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE, przewidziana w tym przepisie rozporządzenia górna granica pomocy de minimis w wysokości 30 000 EUR ma zastosowanie do tej rekompensaty.
- 55 Artykuł 1 ust. 1 rozporządzenia nr 717/2014 wymienia przypadki wyłączenia z zakresu stosowania tego rozporządzenia pomocy przyznanej przedsiębiorstwom sektora rybołówstwa i akwakultury.
- 56 Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 56 opinii, żaden z tych wyjątków nie ma zastosowania do świadczenia takiego jak rozpatrywane w postępowaniu głównym.
- 57 Ponadto z przywołanego przez sąd odsyłający art. 4 rozporządzenia nr 717/2014 w związku z jego motywem 15 wynika, że rozporządzenie to stosuje się wyłącznie do pomocy zwanej „przejrzystą”, czyli pomocy, w odniesieniu do której możliwe jest wcześniejsze dokładne obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka. Zważywszy zaś, że świadczenie takie jak dochodzone przez spółkę SâtiŃi-S w sprawie w postępowaniu głównym stanowi rekompensatę ex post o wyznaczonej górnej granicy, należy je postrzegać jako przejrzyste, ponieważ pozwala na dokładne i wcześniejsze obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto.
- 58 W zakresie, w jakim rozporządzenie nr 717/2014 znajduje zastosowanie, zainteresowane państwo członkowskie może, jeżeli zdecyduje się, tak jak w niniejszym przypadku, ograniczyć sporną pomoc do 30 000 EUR, uznać ją za „pomoc de minimis” i w konsekwencji odstąpić od zgłoszenia jej Komisji.
- 59 Na pytanie trzecie należy zatem odpowiedzieć, że art. 3 ust. 2 rozporządzenia nr 717/2014 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy rekompensata taka jak opisana w pytaniu drugim spełnia przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE, przewidziana w tym przepisie rozporządzenia górna granica pomocy de minimis w wysokości 30 000 EUR ma zastosowanie do tej rekompensaty.

W przedmiocie kosztów

- 60 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

- 1) Artykuł 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie temu, by przyznana przez państwo członkowskie rekompensata z tytułu strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w wyniku zastosowania na obszarze sieci Natura 2000 środków ochronnych na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa była znacznie niższa od wartości rzeczywistej szkody poniesionej przez ten podmiot.
- 2) Artykuł 107 ust. 1 TFUE należy interpretować w ten sposób, że przyznana przez państwo członkowskie rekompensata z tytułu strat poniesionych przez podmiot gospodarczy w wyniku zastosowania na obszarze sieci Natura 2000 środków ochronnych na podstawie dyrektywy 2009/147 stanowi „pomoc państwa” w rozumieniu tego postanowienia, jeżeli spełnione są pozostałe przesłanki dotyczące takiej kwalifikacji.
- 3) Artykuł 3 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 [TFUE] do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy rekompensata taka jak opisana w pkt 2 sentencji niniejszego wyroku spełnia przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE, przewidziana w tym przepisie rozporządzenia górna granica pomocy de minimis w wysokości 30 000 EUR ma zastosowanie do tej rekompensaty.

Podpisy